

Συμπληρωματικές διευκρινίσεις από την ΑΑΔΕ

Πότε και πώς παραγράφονται οι εκκρεμείς φορο-υποθέσεις

Χιλιάδες εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις μπαίνουν οριστικά στο «χρονοντούλαπο» των εφοριών και των ελεγκτικών κέντρων, καθώς -μετά και τις πρόσφατες αποφάσεις της Δικαιοσύνης- «δένονται» τα χέρια των ελεγκτικών αρχών, που δεν μπορούν να διεκδικήσουν την είσπραξη φόρων και προστίμων. Η ζημία, μάλιστα, του Δημοσίου υπολογίζεται ότι ξεπερνά το 1 δισ. ευρώ, ενώ υψηλό είναι το κόστος και από τη ματαίωση χιλιάδων φορολογικών ελέγχων, που δεν μπορούν πλέον να

διενεργηθούν. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων κατέστησε χθες σαφές ότι για τις χρήσεις 2008 έως 2010 δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης πράξεων προσδιορισμού φόρου και προστίμου σε εκκρεμείς υποθέσεις ελέγχου, ενώ η έκδοση πράξεων για χρήσεις 2006 και μετά είναι δυνατή μόνο εφόσον προκύπτουν συμπληρωματικά στοιχεία και για χρήσεις 2001 και μετά μόνο υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν υποβληθεί οι φορολογικές δηλώσεις. >45

Υπολογισμός τόκων

Την αδικία την οποία προκαλεί η εκ νέου παράταση, μέχρι 31/12/2019, του υπολογισμού των αναλογούντων τόκων εκπρόθεσμης καταβολής σε μηνιαία βάση, αντί σε ημερήσια βάση, σε βάρος χιλιάδων φορολογουμένων, επισημαίνει με ανακοίνωσή του το **Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος**. Το ΟΕΕ ζητεί από την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών και την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων την άμεση προσαρμογή των πληροφοριακών συστημάτων ΟΠΣ, TAXIS και TAXISNET, ώστε να εφαρμοστεί από 1/1/2018 ο υπολογισμός του τόκου με βάση την ανά ημέρα καθυστέρηση της εκπρόθεσμης καταβολής του οφειλόμενου φόρου.

[ΑΑΔΕ] Συμπληρωματικές διευκρινίσεις σχετικά με τις τροποποιητικές δηλώσεις και τις αξιώσεις επιστροφής φόρου

Εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις και πότε αυτές μπαίνουν στο αρχείο

Χιλιάδες εκκρεμείς φορολογικές υποθέσεις μπαίνουν οριστικά στο «χρονотούλαπο» των Εφοριών και των Ελεγκτικών Κέντρων, καθώς, ύστερα και από τις πρόσφατες αποφάσεις της Δικαιοσύνης, «δένονται» τα χέρια των ελεγκτικών αρχών, που δεν μπορούν να διεκδικήσουν την είσπραξη φόρων και προστίμων. Η ζημία μάλιστα του Δημοσίου υπολογίζεται ότι ξεπερνά το 1 δισ. ευρώ, ενώ υψηλό είναι το κόστος και από τη μταιώση χιλιάδων φορολογικών ελέγχων που δεν μπορούν πλέον να διενεργηθούν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων κατέστησε χθες σαφές ότι για τις χρήσεις 2008 έως 2010 δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης πράξεων προσδιορισμού φόρου και προστίμου σε εκκρεμείς υποθέσεις, ενώ η έκδοση πράξεων για χρήσεις 2006 και μετά είναι δυνατή μόνο εφόσον προκύπτουν συμπληρωματικά στοιχεία και για χρήσεις 2001 και μετά μόνο υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν υποβληθεί οι φορολογικές δηλώσεις.

Από την άλλη πλευρά και για τις τροποποιητικές δηλώσεις φόρου εισοδήματος που υποβάλλονται από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά, ανεξάρτητα εάν αφορούν χρήσεις πριν ή μετά την έναρξη ισχύος του ΚΦΔ, ως προς την προθεσμία υποβολής τους ισχύουν τα πέντε έτη, από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής της αρχικής δήλωσης.

Αυτό ουσιαστικά σημαίνει ότι από τη με οποιονδήποτε τρόπο αποδοχή της εν λόγω τροποποιητικής δήλωσης αρχίζει και η προβλεπόμενη προθεσμία παραγραφής της αξίωσης επιστροφής φόρου, η οποία, για εισοδήματα των χρήσεων μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2013, είναι τριετής.

Αυτά γνωστοποιήθηκαν αρμοδίως με την υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1207/20.12.2017 εγκύκλιο της ΑΑΔΕ, με την οποία δόθηκαν οι κατωτέρω συμπληρωματικές διευκρινίσεις για την αντιμετώπιση εκκρεμών υποθέσεων.

Η εγκύκλιος

Προς τον σκοπό της αντιμετώπισης πρακτικών ζητημάτων που έχουν ανακύψει για υποθέσεις για τις οποίες τυγχάνει εφαρμογής η ΠΟΛ.1172/2017 εγκύκλιος, διευκρινίζονται συμπληρωματικά:

1 Οι διευκρινίσεις που έχουν δοθεί με την παραπάνω εγκύκλιο και όσες δίνονται με την παρούσα δεν καταλαμβάνουν περιπτώσεις που η απόρριψη ή μη αποδοχή της

τροποποιητικής δήλωσης από τη Φορολογική Διοίκηση οφείλεται σε βάσιμους λόγους οι οποίοι δεν σχετίζονται με την προθεσμία υποβολής τροποποιητικής δήλωσης.

2 Αξίωση επιστροφής φόρου που προβάλλεται με την υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης ή με έγγραφο αίτημα επιστροφής φόρου δυνάμει τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης, που υποβάλλεται μετά την έκδοση της ΠΟΛ.1172/2017 εγκυκλίου, εξετάζεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα σε αυτήν, τρωμενής της τριμηνιαίας προθεσμίας για την αποδοχή ή απόρριψη της, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 63 παρ.2 του ν.2717/1999 (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας) και 42 του ν.4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας). Στην πιο πάνω εγκύκλιο διευκρινίστηκε, μεταξύ άλλων, ότι εκπρόθεσμη τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος υποβάλλεται μέσα σε πέντε έτη από τη λήξη του έτους εντός του οποίου λήγει η προθεσμία υποβολής (αρχικής) δήλωσης και η τριετής προθεσμία παραγραφής της αξίωσης επιστροφής του φόρου αρχίζει από τη με οποιονδήποτε τρόπο αποδοχή της. Η αποδοχή αυτή πραγματοποιείται, στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων, με την έκδοση της πράξης προσδιορισμού του φόρου. Αντίστοιχα, στη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων, ως αποδοχή νοείται η αποδοχή του εγγράφου αιτήματος για επιστροφή του φόρου, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην ΠΟΛ. 1183/28.7.2014 Απόφαση. Τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση που η Φορολογική Διοίκηση κάνει αποδεκτά την τροποποιητική δήλωση ή το αίτημα επιστροφής κατόπιν έκδοσης απόφασης επί ασκθείσας ενδικοφανούς ή δικαστικής προσφυγής.

3 Ως προς την αντιμετώπιση εκκρεμών υποθέσεων που αφορούν τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος που υποβλήθηκαν μετά την έναρξη ισχύος

του ΚΦΔ, ήτοι από 1.1.2014 και μετά, ανεξαρτήτως των χρήσεων, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Εάν έχει υποβληθεί τροποποιητική δήλωση και μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας δεν έχει παρέλθει το τρίμηνο για την αποδοχή ή την απόρριψή της, η ΔΟΥ οφείλει να προβαίνει σε αποδοχή και εκκαθάρισή της βάσει των αναφερόμενων στην ΠΟΛ. 1172/2017 εγκύκλιο, εντός του τριμήνου που ορίζεται με βάση τις πιο πάνω κείμενες διατάξεις.

β) Εάν έχει υποβληθεί τροποποιητική δήλωση, η οποία απορρίφθηκε, είτε ρητά είτε σιωπηρά, από τη ΔΟΥ λόγω παράδοσης του τριμήνου από την υποβολή της ή λόγω εφαρμογής από τη ΔΟΥ τυχόν αντίθετων οδηγιών πριν από την έκδοση της ΠΟΛ.1172/2017 εγκυκλίου και υφίσταται προθεσμία για άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής, η ΔΟΥ οφείλει να προβαίνει σε αποδοχή και εκκαθάρισή της, ύστερα από αίτηση του φορολογούμενου.

γ) Εάν έχει υποβληθεί τροποποιητική δήλωση η οποία απορρίφθηκε, είτε ρητά είτε σιωπηρά, από τη ΔΟΥ λόγω παράδοσης του τριμήνου από την υποβολή της ή λόγω εφαρμογής από τη ΔΟΥ τυχόν αντίθετων οδηγιών πριν από την έκδοση της ΠΟΛ.1172/2017 και έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή που εκκρεμεί, η ΔΟΥ οφείλει να προβαίνει σε αποδοχή και εκκαθάρισή της, εφόσον υποβληθεί από τον φορολογούμενο δήλωση παραίτησης από την ασκθείσα ενδικοφανή προσφυγή.

δ) Εάν έχει υποβληθεί τροποποιητική δήλωση η οποία απορρίφθηκε, είτε ρητά είτε σιωπηρά, από τη ΔΟΥ λόγω παράδοσης του τριμήνου από την υποβολή της ή λόγω εφαρμογής από τη ΔΟΥ τυχόν αντίθετων οδηγιών πριν από την έκδοση της ΠΟΛ.1172/2017 εγκυκλίου και δεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα ενδικοφανής προσφυγή, δεν απαιτείται καμία ενέργεια εκ μέρους της ΔΟΥ διότι τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης έχουν ήδη ασκήσει την αρμοδιότητά τους και συνεπώς τα σχετικά αιτήματα των φορολογουμένων δεν γίνονται αποδεκτά.

ε) Εάν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή, η οποία απορρίφθηκε ρητά ή σιωπηρά λόγω παράδοσης της προθεσμίας εντός της οποίας μπορούσε να εκδοθεί η απόφαση επί αυτής ή λόγω εφαρμογής τυχόν αν-

τιθτων οδηγιών πριν την έκδοση της ΠΟΛ.1172/2017 εγκυκλίου και υφίσταται προθεσμία για άσκηση δικαστικής προσφυγής, η ΔΟΥ οφείλει να προβαίνει σε αποδοχή και εκκαθάριση είτε της ήδη υποβληθείσας (και απορριφθείσας) τροποποιητικής δήλωσης, είτε της νέας τροποποιητικής που ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει, εφόσον δεν είχε παραγραφεί το δικαίωμα υποβολής τροποποιητικής δήλωσης κατά τον χρόνο που είχε υποβληθεί η απορριφθείσα.

στ) Εάν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή, η οποία απορρίφθηκε ρητά ή σιωπηρά λόγω παράδοσης της προθεσμίας εντός της οποίας μπορούσε να εκδοθεί η απόφαση ή λόγω εφαρμογής τυχόν αντίθετων οδηγιών πριν την έκδοση της ΠΟΛ. 1172/2017 εγκυκλίου και δεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα δικαστική προσφυγή, δεν απαιτείται καμία ενέργεια εκ μέρους της ΔΟΥ διότι τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης έχουν ήδη ασκήσει την αρμοδιότητά τους και συνεπώς τα σχετικά αιτήματα των φορολογουμένων δεν γίνονται αποδεκτά. Ομοίως, εάν η τυχόν ασκηθείσα δικαστική προσφυγή έχει απορριφθεί, δεν απαιτείται καμία ενέργεια, διότι τα όργανα της Φορολογικής Διοίκησης και τα δικαστήρια έχουν ασκήσει την αρμοδιότητά τους και τη δικαιοδοσία τους, αντίστοιχα.

ζ) Εάν έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή, η οποία απορρίφθηκε ρητά ή σιωπηρά λόγω παράδοσης της

προθεσμίας εντός της οποίας μπορούσε να εκδοθεί η απόφαση επί αυτής ή λόγω εφαρμογής από τη ΔΟΥ τυχόν αντίθετων οδηγιών πριν την έκδοση της ΠΟΛ.1172/2017 εγκυκλίου και κατά της απόρριψης έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα δικαστική προσφυγή που εκκρεμεί, η ΔΟΥ οφείλει να προβαίνει, σε αποδοχή και εκκαθάριση είτε της ήδη υποβληθείσας (και απορριφθείσας) τροποποιητικής δήλωσης, είτε της νέας τροποποιητικής δήλωσης που ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει, εφόσον προσκομίσει δήλωση παραίτησης από το δικόγραφο και από το δικαίωμα της εκκρεμούς δικαστικής προσφυγής του ως προς όλα τα κεφάλαια και αιτήματά της, η οποία κατατέθηκε στο δικαστήριο και εφόσον δεν είχε παραγραφεί το δικαίωμα υποβολής τροποποιητικής δήλωσης κατά τον χρόνο που είχε υποβληθεί η απορριφθείσα.

η) Εάν έχει υποβληθεί τροποποιητική δήλωση η οποία απορρίφθηκε, είτε ρητά είτε σιωπηρά, από τη ΔΟΥ λόγω παράδοσης του τριμήνου από την υποβολή της ή λόγω εφαρμογής από τη ΔΟΥ τυχόν αντίθετων οδηγιών πριν την έκδοση της ΠΟΛ.1172/2017 εγκυκλίου, βάσει των οποίων ο φορολογούμενος παραιτήθηκε από το δικόγραφο ή το δικαίωμα της δικαστικής προσφυγής (σχετ. το αριθμ. ΔΕΑΦ Α 1053834 ΕΞ 2017/5.4.2017 έγγραφο), η ΔΟΥ οφείλει να προβαίνει σε αποδοχή και εκκαθάριση είτε της ήδη υποβληθείσας (και απορριφθείσας) τρο-

ποποιητικής δήλωσης, είτε της νέας τροποποιητικής δήλωσης που ο φορολογούμενος δύναται να υποβάλει, εφόσον δεν είχε παραγραφεί το δικαίωμα υποβολής τροποποιητικής δήλωσης κατά τον χρόνο υποβολής που είχε υποβληθεί η απορριφθείσα. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις και προκειμένου για τα νομικά πρόσωπα, όπου γίνεται αναφορά σε αποδοχή ή απόρριψη της τροποποιητικής δήλωσης που είχε υποβληθεί, νοείται αποδοχή ή απόρριψη του εγγράφου αιτήματος για επιστροφή του φόρου εισοδήματος.

4 Επισημαίνεται ότι η εκπρόθεσμη υποβολή τροποποιητικής φορολογικής δήλωσης επισύρει όλες τις συνέπειες περί εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΦΔ, εκτός από τις τροποποιητικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος που είχαν υποβληθεί μέσα στις προθεσμίες που προβλέφθηκαν στις ΠΟΛ.1255/11.12.2014 και ΠΟΛ.1161/1.11.2016 εγκυκλίου και οι οποίες, πάντως, εκκαθαρίζονται με βάση τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ.1172/2017 εγκύκλιο και στην παρούσα.

5 Τέλος, υπενθυμίζεται ότι με την υπ' αριθμ. ΝΣΚ 14/2016 Γνωμοδότηση ΝΣΚ που έγινε αποδεκτή από τον ΙΤΑΕ και κοινοποιήθηκε με την ΠΟΛ.1114/22.7.2016 στην έννοια της τροποποιητικής δήλωσης του άρθρου 19 ΚΦΔ περιλαμβάνεται και η ανακλιτική δήλωση.

[SID:11564825]

Πότε εφαρμόζονται οι κανόνες

▼ Για τις χρήσεις 2008 έως 2010 δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης πράξεων προσδιορισμού φόρου και προστίμου σε εκκρεμείς υποθέσεις ελέγχου, ενώ η έκδοση πράξεων για χρήσεις 2006 και μετά είναι δυνατή μόνο εφόσον προκύπτουν συμπληρωματικά στοιχεία και για χρήσεις 2001 και μετά μόνο υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν υποβληθεί οι φορολογικές δηλώσεις. Αυτά επισημαίνονται, μεταξύ άλλων, με την υπ' αριθμ. ΠΟΛ.1208/20.12.2017 εγκύκλιο

της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, με την οποία δόθηκαν οι κατωτέρω διευκρινίσεις όσον αφορά τις παραγραφόμενες χρήσεις: Ύστερα από την ως άνω Απόφαση του διοικητή της ΑΑΔΕ, με την οποία απαλείφθηκε η περ. γ' της παρ. 7 της με αριθμ. ΔΕΛ Β 1189202 ΕΞ 2016 Απόφασης του διοικητή της ΑΑΔΕ, που αφορούσε την έκδοση πράξεων για χρήσεις 2008 και μετά σε περίπτωση φοροδιαφυγής κατά την έννοια και τα όρια του

άρθρ. 66 του ν.4174/2013, καθώς και σε συνέχεια της εγκ. ΠΟΛ. 1154/2017, με την οποία δόθηκαν οδηγίες για την ομοιόμορφη εφαρμογή των ανωτέρω, παρέχονται οι κάτωθι διευκρινίσεις και πρόσθετες οδηγίες: 1. Ο πίνακας που περιλαμβάνεται στην περ. (α) της παρ. 1 της εγκ. ΠΟΛ.1154/2017 και αφορά τις χρήσεις για τις οποίες εκδίδονται πράξεις προσδιορισμού, σύμφωνα με τη ΔΕΛ Β 1136035 ΕΞ 2017 Απόφαση του διοικητή ΑΑΔΕ, τροποποιείται ως κάτωθι:

ΠΕΝΤΑΕΤΟΥΣ ΚΑΙ ΕΙΚΟΣΑΕΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ

Χρήσεις για τις οποίες εκδίδονται πράξεις προσδιορισμού

Χρήσεις	Παρατηρήσεις
2011 και μετά	Κανόνας πενταετούς παραγράφης
2006 και μετά	Η εφαρμογή των διατάξεων προϋποθέτει συμπληρωματικά στοιχεία
2001 και μετά	Αφορά αποκλειστικά την περίπτωση μη υποβολής δήλωσης στη φορολογία εισοδήματος

Περαιτέρω, με τη με αριθ. 268/2017 Γνωμοδότηση της Α' Τακτικής Ολομέλειας του ΝΣΚ, η οποία έγινε αποδεκτή από τον διοικητή της ΑΑΔΕ και κοινοποιήθηκε με την εγκ. ΠΟΛ. 1192/2017, έγινε δεκτό ότι οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 36 του ΚΦΔ, σε συνδυασμό με τη διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 11 του άρθρου 72 του ίδιου Κώδικα, με τις οποίες παρεκτείνονται ο χρόνος της παραγραφής σε εικοσαετή σε περιπτώσεις

φοροδιαφυγής που διαπράχθηκε πριν την έναρξη ισχύος του ΚΦΔ, υπό την προϋπόθεση ότι το δικαίωμα του Δημοσίου δεν έχει παραγραφεί μέχρι τότε, είναι εφαρμοστέες από τη Φορολογική Διοίκηση για τις περιπτώσεις φοροδιαφυγής που διαπράχθηκαν στις χρήσεις 2012 και 2013 και όχι σε χρήσεις προγενέστερες του έτους 2012. Συνεπώς, κατ' εφαρμογή των παραπάνω, για τις χρήσεις 2008 έως 2010 δεν υπάρχει δυνατό-

τητα έκδοσης πράξεων προσδιορισμού φόρου και προστίμου σε εκκρεμείς υποθέσεις ελέγχου, δυνάμει των διατάξεων της παρ. 3 του άρθ. 36 του ΚΦΔ, σε συνδυασμό με τη διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 11 του άρθ. 72. 2. Περαιτέρω, διευκρινίζεται ότι, η έκδοση πράξεων για χρήσεις 2006 και μετά, δυνάμει των οριζόμενων στις διατάξεις της περ. α' της παρ. 2 του άρθ. 68 και της παρ. 4 του άρθ. 84 του ν.2238/1994, καθώς και των παρ. 3 του

άρθ. 49 και παρ. 2 του άρθ. 57 του Κώδικα ΦΠΑ (ν.2859/2000), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 11 του άρθ. 72 του ν.4174/2013, είναι δυνατή μόνο εφόσον προκύπτουν συμπληρωματικά στοιχεία κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στις εγκυκλίους ΠΟΛ.1191/2017 και ΠΟΛ.1194/2017. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με την εγκ. ΠΟΛ.1154/2017.

[SID:11564829]